

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПСИХОЛОГІЯ»

Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю С4 «Психологія»
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»
Кваліфікація: доктор філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

Леонід КЛИМЕНКО

(підпис)

(протокол № 23 від «30» червня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.

В.о. ректора

Леонід КЛИМЕНКО

(підпис)

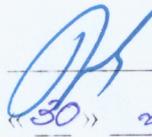
(наказ № 489 від «30» червня 2025 р.)

Миколаїв 2025

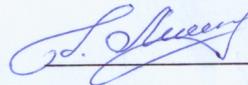
ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика та інформація»
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня кваліфікація:	доктор філософії з психології
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти – доктор філософії
	Спеціальність – С4 «Психологія»
Обсяг	50 кредитів ЄКТС

Керівник закладу-розробника
В.о. ректора
ЧНУ імені Петра Могили

 Леонід КЛИМЕНКО
«30» червня 2025 р.

Гарант освітньої програми
доктор психологічних наук, професор,
професор кафедри психології
ЧНУ імені Петра Могили

 Ірина ЛИСЕНКОВА
«30» червня 2025 р.

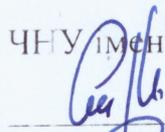
ПОГОДЖУЮ
Перший проректор
ЧНУ імені Петра Могили

 Юрій Котляр
«30» червня 2025 р.

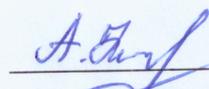
ПОГОДЖУЮ
Директор Навчально-наукового
медичного інституту
ЧНУ імені Петра Могили

 Олена Кузнецова
«30» червня 2025 р.

ПОГОДЖУЮ
Начальник навчально-методичного
вдділу
ЧНУ імені Петра Могили

 Сергій ШКІРЧАК
«30» червня 2025 р.

ПОГОДЖУЮ
Завідувач відділу аспірантури
ЧНУ імені Петра Могили

 Алла УЖВА
«30» червня 2025 р.

ПРЕАМБУЛА

Освітньо-наукова програма зі спеціальності С4 «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація» з підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою Чорноморського національного університету імені Петра Могили у складі:

1. Лисенкова Ірина Петрівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології;
2. Астремська Ірина Володимирівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології;
3. Шевченко Володимир Володимирович – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології;
4. Кучманіч Ірина Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології;
5. Лукіна Наталія Борисівна – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології.

**1. Профіль освітньо-наукової програми
зі спеціальності С4 «Психологія»**

1- Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили, кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – доктор філософії в галузі психології Спеціальність – С4 «Психологія» Освітньо-наукова програма - «Психологія»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктор філософії, одиничний, 50 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. Обсяг освітньо-наукової програми доктора філософії на основі ступеня магістра становить 50 кредитів ЄКТС. Мінімум 25 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю С4 «Психологія» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти.
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл / рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Рівень вищої освіти «магістр», ОКР «спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/training-information-base-medical/

2- Мета освітньої програми

Здійснити теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих та конкурентноздатних докторів філософії в галузі психології задля розвитку громади, держави та міжнародної спільноти; сформувати компетентності, необхідні для реалізації на високому рівні різних напрямів у галузі професійної та інноваційної діяльності – наукової, викладацької, практичної; розвинути універсальні навички дослідника, що будуть достатні для проведення та успішного завершення наукового дослідження і подальшої професійно-наукової діяльності.

3- Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>С «Соціальні науки, журналістика та інформація» С4 «Психологія» Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики. Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; фізіологічні основи психічних процесів, психологічні аспекти виникнення та перебігу порушень психічної діяльності; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо. Методи, методики та технології: методи теоретичних та емпіричних досліджень, аналізу даних, технології психологічної допомоги, сучасні цифрові технології. Інструменти та обладнання: психодіагностичний інструментарій, прилади для психологічних досліджень, комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Програма освітньо-наукова, орієнтована на оволодіння фундаментальними та прикладними знаннями, соціальними навичками, практичними вміннями та професійними компетентностями в сфері психології.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Загальна програма в галузі психології, спрямована на можливість створення індивідуальної освітньої траєкторії «Освіта впродовж життя», підготовку фахівців високого рівня, які володіють актуальними знаннями і практичними навичками в галузі психології. Спрямована на розвиток теоретико-</p>

	<p>методологічної та прикладної бази психології та поглиблює фаховий науковий світогляд і забезпечує підґрунтя для проведення наукових досліджень та подальшої науково-педагогічної діяльності.</p> <p>Ключові слова: дисертаційне дослідження, психологічний експеримент, соціально-психологічна компетентність, психічний та особистісний розвиток, міжособистісна комунікація.</p>
Особливості програми	<p>Освітньо-наукова програма спрямована на розвиток дослідницького потенціалу, сукупності загальних та фахових компетентностей здобувача. Програма забезпечує набуття високого рівня знань та навичок, здатність розв'язувати складні задачі і проблеми за спеціальністю С4 «Психологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій. Програма викладається українською та англійською мовами.</p>
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких установах і організаціях, наукових консультантів в органах влади, установах та організаціях.</p>
Подальше навчання	<p>Доктор філософії може здобувати науковий ступінь доктора наук та додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих.</p>
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Поєднання лекційних та групових занять, асистентська та наукова практики, консультування із науковим керівником та самостійною науково-дослідною роботою. Компетентнісний, студентоцентрований, проблемо-орієнтований підходи та ініціативне самонавчання.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання якості освоєння освітньо-наукової програми проводиться за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ECTS) та включає поточний та підсумковий контроль знань. Поточне оцінювання проводиться на групових заняттях у вигляді усного та письмового опитування, тестового контролю, контрольних робіт тощо. Підсумковий контроль: семестровий контроль (залік,</p>

	диференційований залік, екзамен) та атестація.
	6- Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.

СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.

7- Програмні результати навчання (РН)

РН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.

РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

РН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.

РН4. Планувати і виконувати експериментальні та / або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.

РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.

РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

РН7. Розробляти та реалізовувати наукові та / або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та / або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

РН8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.

РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.

РН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

8- Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми, мають підтверджений рівень наукової і
-----------------------------	--

	<p>професійної активності, є, переважно, штатними співробітниками.</p> <p>До здійснення навчального процесу на спеціальності С4 «Психологія» залучаються викладачі як кафедри психології, так і загальноуніверситетських кафедр; останні викладають гуманітарні та інформаційно-технічні навчальні дисципліни.</p> <p>Усі штатні викладачі відповідають за фахом або досвідом практичної роботи дисциплінам, які викладають, та мають результати професійної активності відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, інших нормативних документів, зокрема, відповідають не менш ніж 4 критеріям Ліцензійних умов.</p> <p>Науково-педагогічні працівники систематично підвищують свою педагогічну кваліфікацію, що враховується при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин, шляхом стажувань, підвищення кваліфікації, участі у семінарах, тренінгах та інших видах обміну інноваційним досвідом.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальна база університету дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні.</p> <p>В університеті наявні навчальні та лекційні аудиторії, забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; є чинні угоди на проведення практики.</p> <p>Так, наявне забезпечення приміщеннями для проведення навчального процесу в аудиторіях, у спеціалізованих лабораторіях; комп'ютерними класами з комп'ютерами не старіше за п'ять років, по одному на студента. Всі аудиторії обладнані інтерактивними дошками, мультимедійними проєкторами, комп'ютерами, екранами для мультимедійних презентацій, плазмовими екранами.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>В університеті функціонує навчально-наукова бібліотека з навчальною літературою у вигляді підручників, посібників, методичних рекомендацій з фундаментальних та фахових дисциплін, додаткової літератури; періодичними вітчизняними та закордонними виданнями, у тому числі в електронному вигляді. Наявні електронні каталоги та електронна бібліотека, електронна мережа та доступ до мережі Інтернет. Університет обладнаний комп'ютерами та бездротовим доступом до мережі</p>

	<p>Інтернет.</p> <p>Наявне належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін: робочі програми навчальних дисциплін, методичні розробки до групових занять, методичні вказівки до самостійної роботи студентів, індивідуальні завдання практичної спрямованості; методичні матеріали до проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання тощо); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка. Необхідні навчально-методичні матеріали викладені у внутрішній мережі університету та на сучасній комп'ютерній платформі Moodle3 з вільним доступом для студентів.</p> <p>Забезпечується необхідна публічність інформації про освітньо-наукову програму. Складові освітньої програми розміщені на сайті університету, у відкритому доступі. Офіційний веб-сайт університету http://chmnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову, виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p>
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між ЧНУ імені Петра Могили та закордонними університетами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів проводиться згідно із вимогами законодавства та можливе після вивчення курсу української мови.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Нормативні навчальні дисципліни			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК1	Філософія науки	3	Екзамен
ОК2	Українське наукове мовлення	3	Екзамен
ОК3	Наукова комунікація англійською мовою	3	Екзамен
ОК4	Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін	3	Екзамен
ОК5	Управління науковими проєктами	3	Екзамен
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК6	Методологія дисертаційного дослідження з психології	3	Залік
ОК7	Актуальні проблеми сучасної психології	4	Екзамен
ОК8	Наукові студії у психології	4	Екзамен
ОК9	Науково-педагогічна практика	6	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		32 / 64 %	
2. Вибіркові навчальні дисципліни			
2.1. Цикл загальної підготовки			
ВЗП 1	Дисципліна 1 ЗП (загально-університетський каталог)*	3	Залік
2.2. Цикл професійної підготовки			
ВПП 1	Дисципліна 1 ПП (спецкурс англійською мовою)*	3	Залік
ВПП 2	Дисципліна 2 ПП*	4	Екзамен
ВПП 3	Дисципліна 3 ПП*	4	Екзамен
ВПП 4	Дисципліна 4 ПП*	4	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		18 / 36 %	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		50 / 100 %	

Примітка.

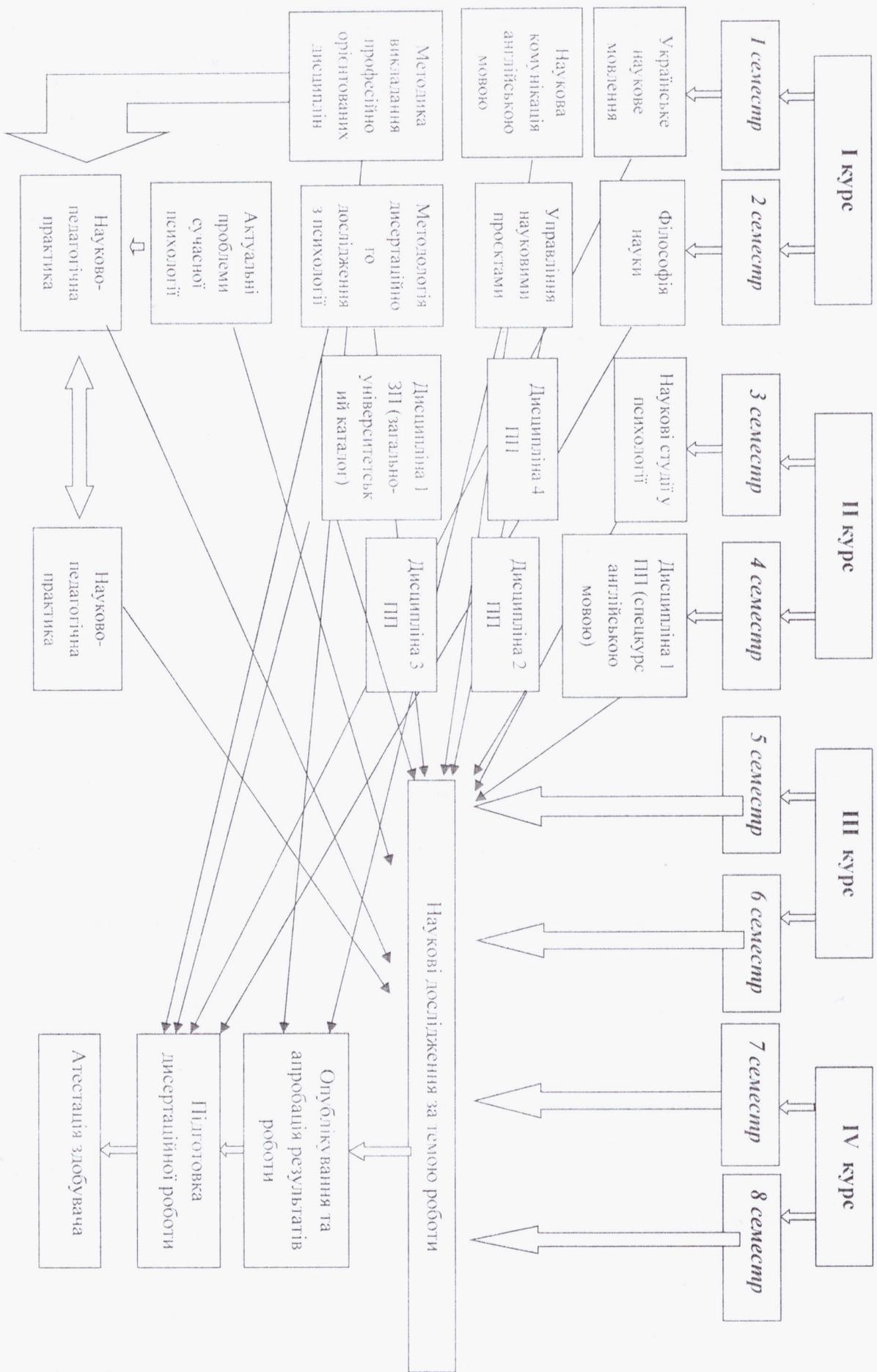
* Вибіркові дисципліни загальної підготовки вибираються із загально-університетського каталогу курсів (У-каталогу), який може змінюватись за пропозиціями та рекомендаціями роботодавців, здобувачів вищої освіти та / або науково-педагогічного складу ЧНУ імені Петра Могили).

** Вибіркові дисципліни професійної підготовки вибираються із кафедрального каталогу курсів (К-каталогу), який може змінюватись в залежності від наукових інтересів здобувачів, пропозицій та рекомендацій роботодавців, здобувачів-вищої освіти та / або науково-педагогічного складу ЧНУ імені Петра Могили.

Перелік вибірових дисциплін оформлюється як Додаток до Навчального плану на поточний навчальний рік та має бути схваленим Вченою радою Навчально-наукового медичного інституту ЧНУ імені Петра Могили.

Здобувач має право обирати дисципліну з запропонованих каталогів або будь-яку дисципліну з інших освітніх програм при умові співпадіння кількості кредитів та семестру викладання.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програм

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестацій здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері психології або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

